



UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES
ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS

Diplomatura en Ciències Empresarials
Pla d'estudis de 1974

0080113

Economia de l'Empresa (Introducció)

DIPLOMATURA EMPRESARIALS

ECONOMIA DE L'EMPRESA (INTRODUCCIÓ)

SÍNTESI DEL PROGRAMA

1.- FONAMENTS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA.

- 1.1.- Introducció.- Concepte d'empresa.
- 1.2.- L'empresa com a unitat de producció.
- 1.3.- L'empresa i el sistema econòmic.
- 1.4.- L'economia de l'Empresa com a ciència.
- 1.5.- La dimensió empresarial.
- 1.6.- La localització empresarial.

2.- ORGANITZACIÓ I DECISIONS A L'EMPRESA.

- 2.1.- Concepte de direcció i administració d'empreses.
- 2.2.- La funció de planificació.
- 2.3.- Teories i principis d'organització.
- 2.4.- L'estructura orgànica de l'empresa.
- 2.5.- El control empresarial.
- 2.6.- Els objectius empresarials. Concepte de direcció per objectius.
- 2.7.- Les decisions a l'empresa.- Conceptes bàsics.

3.- L'ACTIVITAT ECONOMICO-FINANCERA DE L'EMPRESA.

- 3.1.- L'inversió a l'empresa.
- 3.2.- L'activitat financera de l'empresa.

4.- L'ACTIVITAT PRODUCTIVA DE L'EMPRESA.

- 4.1.- Teoria de l'unitat de producció.
- 4.2.- L'organització de l'activitat productiva.
- 4.3.- La productivitat i els seus condicionaments.
- 4.4.- Els recursos humans a l'empresa.-El factor humà a la producció.
- 4.5.- Programació temporal de projectes.
- 4.6.- Aprovisionament i gestió d'existències.

5.- L'ACTIVITAT COMERCIAL DE L'EMPRESA.

- 5.1.- Concepte de marketing.- El marketing-mix.
- 5.2.- El consumidor i la demanda.
- 5.3.- L'empresa davant del Mercat Únic Europeu.

6.- EL DESENVOLUPAMENT DE L'EMPRESA.

- 6.1.- El creixement de l'empresa.- L'empresa i l'evolució dels cicles econòmics.
- 6.2.- Estructura dels sectors empresarials.

PROGRAMA DETALLAT

UNITAT 1ª: FONAMENTS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA.

1.1.- Introducció.- Concepte d'empresa.

- Introducció a l'assignatura.
- Concepte d'empresa.
- Classes d'empreses.
- Evolució històrica de l'empresa.
- La funció de l'empresari.
 - Concepcions clàssica i moderna.
 - L'empresari i l'horitzó econòmic.
 - Expectatives, estratègies i polítiques.

1.2.- L'empresa com a unitat de producció.

- Economia i principi d'econòmicitat.
- La producció com a activitat. Sentit tècnic i econòmic.
- Els factors de producció.
- L'unitat de producció: explotació i empresa.

1.3.- L'empresa i el sistema econòmic.

- L'empresa com a realitat socio-econòmica.
- L'empresa i l'evolució social.
- Funcions de l'empresa en una economia de mercat.
- L'excedent empresarial.

1.4.- L'economia de l'Empresa com a ciència.

- Evolució del pensament científic.
- L'empresa com a sistema.
- L'Economia de l'Empresa com a branca del saber.
- Contingut de l'Economia de l'Empresa.
- Formació històrica de l'Economia de l'Empresa.
- Metodologia de l'Economia de l'Empresa.

1.5.- La dimensió empresarial.

- Introducció.- Concepte de dimensió empresarial.
- Els costos i la seva classificació.
- La marginalitat.- El límit de rendibilitat.

- Dimensió empresarial i "economies d'escala".
- Dimensió i estructura del cost.
- Costos d'estructura i costos directes.

1.6.- La localització empresarial.

- Els estudis de localització.
- Les variables localitzacionals.
- Models localitzacionals deductius.
- L'àmbit geogràfic i comercial de l'empresa.
- Les àrees d'atracció comercial. Reilly i Converse.
- Problemes del transport i la seva resolució: mètode "stepping-stone".

UNITAT 2ª.- ORGANITZACIÓ I DECISIONS A L'EMPRESA.

2.1.- Concepte de direcció i administració d'empreses.

- L'administració d'empreses: concepte i evolució històrica.
- El concepte de direcció.
- Funcions de la direcció.
- Els nivells directius.
- Qualitats dels directius.
- La direcció de l'empresa com a sistema.

2.2.- La funció de planificació.

- Concepte de planificació.
- L'horitzó temporal.
- Elements que intervenen en la planificació.
- El procés de planificació.
- Les previsions: tècniques aplicables.

2.3.- Teories i principis d'organització.

- Concepte d'organització.
- Breu comentari de les escoles del pensament organitzatiu.
- Síntesi dels principis d'organització.
- Les funcions de la gestió en sentit restringit.
- La gestió i el llideratge.
- Teories sobre el llideratge.
- Estils de llideratge.
- Teories X i Y.
- La teoria Z.

2.4.- L'estructura orgànica de l'empresa.

- L'empresa com a organització: relacions i models.
- Autoritat i responsabilitat.
- Concepte d'estructura.
- Principis de les estructures empresarials.
- Models d'organització jeràrquica.
- Models d'organització funcional.
- Models d'organització mixta.
- Models d'organització divisional.
- Models d'organització de direcció plural.
- Estructura i organigrama.
- Descripció de funcions.
- L'organització informal.

2.5.- El control empresarial.

- El control a l'empresa.
- Relació entre la planificació i el control.
- El procés de control.
- Els inconvenients del control.

2.6.- Els objectius empresarials. Concepte de direcció per objectius.

- Plantejament general: Finalitats i objectius.
- L'establiment d'objectius: aspectes a tenir en compte.
- La piràmide d'objectius de l'empresa.
- Consideracions sobre l'objectiu de rendibilitat.
- Conflicte entre objectius.
- La Direcció per Objectius, concepte, aplicació, avantatges i inconvenients.

2.7.- Les decisions a l'empresa.- Conceptes bàsics.

- L'adopció de decisions: el procés decisor a l'empresa.
- Criteris de decisió en situacions de certesa.
- Criteris de decisió en situacions de risc.
- Criteris de decisió en situacions d'incertitud.
- Arbres de decisió.
- Etapes de la presa de decisions.
- El valor esperat de la informació perfecte.

UNITAT 3ª.- L'ACTIVITAT ECONOMICO-FINANCERA DE L'EMPRESA.

3.1.- L'inversió a l'empresa.

- Concepte d'inversió.
- Aspectes qualitius i quantitius de l'inversió.
- Economicitat dels projectes d'inversió. Càlcul.
- Homogeneització temporal de les quantitats monetàries.
- Decisions sobre projectes d'inversió. Mètodes.
- Les inversions de renovació d'equipament.

3.2.- L'activitat financera de l'empresa.

- La funció financera a l'empresa.
- El cicle d'explotació, el període de maduració i el fons de maniobra.
- La documentació comptable.
- Les fonts de financiació a l'empresa.
- L'estructura financera i la planificació financera.
- L'estructura financera i l'apalancament financer.
- L'estructura financera i el cost del capital.

UNITAT 4ª.- L'ACTIVITAT PRODUCTIVA DE L'EMPRESA.

4.1.- Teoria de l'unitat de producció.

- Funció de producció i corbes issocuantas.
- Substitubilitat i complementarietat dels factors.
- Productivitats mitjana i marginal.
- La productivitat i els costos.
- Preus, costos i determinació del volum d'oferta.
- L'adaptació de l'empresa a llarg termini.
- La funció de producció del tipus B, de Gutenberg.

4.2.- L'organització de l'activitat productiva.

- Activitat productiva i ordenament.
- Producció per tallers i producció en cadena.
- Producció per al mercat i producció sobre comanda.
- El temps en el procés productiu.

4.3.- La productivitat i els seus condicionaments.

- Principals factors que determinen la productivitat.
- L'anàlisi de processos i la millora de mètodes.
- L'estudi de temps i moviments.

4.4.- Els recursos humans a l'empresa.- El factor humà a la producció.

- Estudi de mètodes de treball i moviments.
- L'avaluació de tasques.
- Qualificació dels llocs de treball.
- La motivació dels treballadors.
- Teories de Maslow i Herzberg.
- Sistemes de remuneració i incentius.

4.5.- Programació temporal de projectes.

- Construcció d'una xarxa.
- El mètode PERT.
- Càlcul del camí crític.
- El PERT estadístic.
- El PERT cost.

4.6.- Aprovisionament i gestió d'existències.

- La funció d'aprovisionament.
- Aspectes econòmics de la gestió de stocks. Conceptes fonamentals.
- Volum econòmic de comanda i producció.
- Mètodes de gestió de stocks.
- La selecció d'existències: Mètode ABC.
- La hipòtesi de la demanda regular i el model bàsic de previsió perfecte.
- Les rebaixes en el preu segons el volum de la comanda.
- Models estocàstics i stocks de seguretat.

UNITAT 5ª.- L'ACTIVITAT COMERCIAL DE L'EMPRESA.

5.1.- Concepte de marketing.- El marketing-mix.

- Evolució de les relacions entre el productor i el consumidor.
- Concepte i definició del marketing.

6.2.- Estructura dels sectors empresarials.

- La coexistència de petites i grans empreses.
- Estructura dels sectors empresarials.
- Classificació dels sectors empresarials.
- Concentració i dispersió d'empreses.

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA PER LA PREPARACIÓ DEL PROGRAMA:

Tarragó Sabaté, Francisco.- "Fundamentos de Economía de la Empresa".- Edició de l'autor. 2ª Edició.- Barcelona, 1.989

Bueno Campos, Cruz Roche, Duràn Herrera.- "Economía de la Empresa. Análisis de las decisiones empresariales".- Editorial Piramide.- 14ª Edición.- Madrid, 1.991

Pérez Gorostegui, Eduardo.- "Economía de la Empresa, (introducción)".- Editorial Centro de Estudios R. Areces.- Madrid, 1.990

Pérez Gorostegui, Eduardo.- "Economía de la Empresa aplicada".- Editorial Pirámide.- Madrid, 1.991

Suárez Suárez, Andrés.- "Economía Financiera y de la Empresa".- Editorial Pirámide.- Madrid, 1.991

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA:

Aguirre Sádaba, Alfredo y equipo.- "Fundamentos de Economía y Administración de la Empresa".- Editorial Pirámide.- Madrid, 1.992.

Aguer Hortal, Pérez Gorostegui.- "Curso teórico-práctico de Economía de la Empresa".- Edit. Hispano Europea.- Barcelona, 1.991

Gutenberg, E.- "Economía de la Empresa. Teórica y práctica de la gestión empresarial".- 5ª edición.- Editorial Deusto.- Bilbao, 1.990.

Ballesteros, Enrique.- "Principios de Economía de la Empresa".- 9ª Edición.- Editorial Alianza Universidad Textos.- Madrid, 1.990

- El marketing com a filosofia: Òptica de producció i òptica de marketing.
- L'empresa i el seu entorn.
- El marketing-mix
 - La gestió de producte.
 - La política de preus.
 - El servei
 - Els canals de distribució.
 - La força de vendes.
 - La publicitat i la promoció.

5.2.- El consumidor i la demanda.

- El consumidor i la motivació de compra.
- Evolució de la demanda.
- L'estudi del consumidor.
- La investigació de mercats.
 - Estudis quantitius
 - Estudis qualitius.
 - Metodologies.
 - Diferents tipus d'estudis.

5.3.- L'empresa davant del Mercat Únic Europeu.

- Significat de l'Acta Única.
- Característiques del Mercat Europeu a partir de 1993.
- Estratègia comercial i marketing internacional.

UNITAT 6ª.- EL DESENVOLUPAMENT DE L'EMPRESA.

6.1.- El creixement de l'empresa.- L'empresa i l'evolució dels cicles econòmics.

- Dimensió, grau d'ocupació i permanència dels costos.
- L'empresa en període econòmic expansiu i en època de crisi.
- El creixement com a objectiu de l'empresa.
- Estratègies de creixement empresarial.
- Organització davant del creixement: El grup d'empreses com a unitat de decisió.
- Classes de grups empresarials, característiques i factors determinants.
- La cooperació inter-empresarial. A nivell local o internacional.
- La transferència de tecnologia.
- L'empresa multinacional. Concepte, evolució i aspectes organitzatius.

6.2.- Estructura dels sectors empresarials.

- La coexistència de petites i grans empreses.
- Estructura dels sectors empresarials.
- Classificació dels sectors empresarials.
- Concentració i dispersió d'empreses.

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA PER LA PREPARACIÓ DEL PROGRAMA:

Tarragó Sabaté, Francisco.- "Fundamentos de Economía de la Empresa".- Edició de l'autor. 2ª Edició.- Barcelona, 1.989

Bueno Campos, Cruz Roche, Duràn Herrera.- "Economía de la Empresa. Análisis de las decisiones empresariales".- Editorial Piramide.- 14ª Edición.- Madrid, 1.991

Pérez Gorostegui, Eduardo.- "Economía de la Empresa, (introducción)".- Editorial Centro de Estudios R. Areces.- Madrid, 1.990

Pérez Gorostegui, Eduardo.- "Economía de la Empresa aplicada".- Editorial Pirámide.- Madrid, 1.991

Suárez Suárez, Andrés.- "Economía Financiera y de la Empresa".- Editorial Pirámide.- Madrid, 1.991

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA:

Aguirre Sádaba, Alfredo y equipo.- "Fundamentos de Economía y Administración de la Empresa".- Editorial Pirámide.- Madrid, 1.992.

Aguer Hortal, Pérez Gorostegui.- "Curso teórico-práctico de Economía de la Empresa".- Edit. Hispano Europea.- Barcelona, 1.991

Gutenberg, E.- "Economía de la Empresa. Teórica y práctica de la gestión empresarial".- 5ª edición.- Editorial Deusto.- Bilbao, 1.990.

Ballesteros, Enrique.- "Principios de Economía de la Empresa".- 9ª Edición.- Editorial Alianza Universidad Textos.- Madrid, 1.990

Arruñada, Benito.- "Economía de la Empresa, un enfoque contractual".- Editorial Ariel Economía.- Barcelona, 1.990.

García Echevarría, Santiago.- "Economía de la Empresa y Política Económica de la Empresa".- Editorial ESIC.- 1.974.

Salas Fumar, Vicente.- "Economía de la Empresa, decisiones y organización".- Editorial Ariel Economía.- Barcelona, 1987

Garrido Buj y Sesto Pedreira.- "Economía de la Empresa. Aspectos Prácticos".- Editorial UNED.- Madrid, 1.987

Dominguez Machuca, Durbán Oliva, Martín Armario.- "El Subsistema productivo de la Empresa".- Editorial Pirámide.- Madrid, 1.987

Dominguez Machuca, Durbán Oliva, Martín Armario.- "El Subsistema comercial de la Empresa".- Editorial Pirámide.- Madrid, 1.981

Martín Dávila, Miguel.- "Métodos operativos de gestión empresarial".- Editorial Pirámide.- Madrid, 1.990.

Cruz Roche, Ignacio.- "Fundamentos de Marketing".- Editorial Ariel Economía.- Barcelona, 1.990.

Esteban Agueda - Pérez Gorostegui Eduardo.- "Prácticas de Marketing".- Editorial Ariel Economía.- Barcelona, 1.991

Ribas Muntan, Ramón.- "Técnicas de Marketing" 4ª Edición.- Editorial Index.- Madrid, 1.985.

Alcain Partearroyo.- "Como gestionar la producción".- Editorial Manuales IMPI.- nº 13.- Madrid.